

Tidsbillede af Janderup 1940 - 1950 af Niels Peder Nørregaard

Åen og Kirken

Jeg vil prøve at beskrive ,hvordan byen så ud i 1940 erne og 50erne, hvilke aktiviteter, der var dengang og en beskrivelse af nogen af personerne.

Jeg husker fra min skoletid fra 1941-48 og nok til efter midten af 50erne blev der næsten ikke bygget et nyt hus i Janderup, så byen er forandret meget på 50 år.

Aktiviteten var dog stor i bymidten, særlig om formiddagen på grund af mejeriet.

Der var 11 mælkekuske, som kom hver med deres læs mælkejunger, og de havde også altid ærindebud fra bønderne til brugsen ,skomager eller smeden. Brugsen havde også dengang handel med foderstoffer ,som foregik i en gennemgående køreport, hvor der var en peron til udlevering af sække. Bygningen lå helt ud til vejen med en to etages vinkel mod øst til uddeler og medarbejdere og ligedan en vinkel mod vest til grovvarer. Uddelerparret var Sine og K .D. Jensen og skiftede i 1943 til Reinholdt Christensen og fra 1959 Vera og Jens Pallesen.

Desuden var der udsalg i mejeriet ,hvor byens borgere kunne købe mælk og fløde.

Under krigen var det meget almindelig at tyske soldater kom og købte en klat flødeskum på et stykke pergamentpapir, som de så stod og slikkede i sig uden for.

Vesterled mod vest

Over for mod vest var det så skomagere H.K.Petersen og hans kone Frida.

Ud over skomagerværkstedet var der benzintank og en butik med tobaksvarer, sko, træsko, blade og andre småting. Der var tre børn, Ellen, Klemmen og Knud.

Både H.K. og Frida var meget interesseret i sognets sport. Frida ordnede fodboldtrøjer for spillerne i mange år. H.K. var ikke af mange ord, og virkede på mange,

som ikke kendte ham, som mut og indesluttet, men i værkstedet, mens han lavede sko, seletøj eller bindersegl kunne man få en god snak med ham om sognets anliggender, som interesserede ham meget.

Han købte på et tidspunkt en ejendom på Vesterled neden for banen, som blev nedrevet og han fik byggepligten flyttet ud på Hyllerslev hede ved Orten skel. H.K. byggede så et svinehus ved Nybrovej 51, hvor han passede svin i mange år indtil stalden blev overtaget af sønnen Klemmen Petersen.

Da de første traktorer kom i 1948-50, hentede man benzin i dunke fra H.K.

På det sidste hjørne øst før bageren boede Ane Post og senere Lisbeth (Libbe) og Gustav efter dem Niels Mathisen og senere Frands Riber. Huset er fjernet for længst.

Bageren, det var Mary og Johannes Christensen og børnene Frank og Lone.

Ved butikken var dengang et lille cafelokale, hvor pensionister spillede lidt kort om dagen og ungdommen samledes om aftenen, særlig efter håndbold og fodboldtræningen og da fjernsynet kom fik de et af de første i byen og det var muligt at se udsendelser der. Det næste hus i samme bygning var centralbestyrer Johansen, som også var skrædder. 1946 blev der lavet købmandsbutik af sønnen Carl Johansen og Rigmor, hvor de også havde centralen.

Der var ansat en pige til at passe centralen i dagtimerne, og man ringede kun i nødstilfælde efter kl. 20. Skrædder Johansen flyttede til Vesterled 27.

Købmandsbutikken lukkede i 1972

Hans Kiholm

Smed Kiholm havde fælles indkørsel med købmanden, men alligevel var der plads i indkørslen til smedens jernlager, maskiner der skulle repareres og mælkekuskene eller andre, der kom med heste, der skulle sko. Hans smed eller Sme Hans i daglig tale var en meget dygtig håndværker, men derudover en meget særpræget person. Han kunne sætte kolorit på dagligdagen i byen ved sit gode humør og sin bramfri optræden overfor alle. Hans og Ellen med datteren Hanne boede i huset, som var et dobbelt hus, hvor smeden boede i den ene halvdel og i den anden halvdel boede slagter Jens Christensen med slagterbutik og slagtehus bagved. Der var 5 børn, Verner, Sonja, Egon, Lene og Jeppe.

Forsamlingshuset

Det næste hus var Forsamlingshuset, som der kan fortælles meget om ,da det var det eneste samlingssted i byen.Det blev under krigen besat af Tyskerne og blev brugt til feltlazeret

Men der var et godt forhold mellem byens borgere og de tyskere, der var indkvarteret både der og på skolen,men ærgerligt blot, at vi skulle undvære lokalerne. Indtil tyskerne tog huset foregik både skole og foreningsgymnatik i forsamlingshuset. Der var en skænkestue, som blev meget brugt til bestyrelsesmøder og meget kortspil, men der foregik meget i huset, ungdomsforeningen holdt månedlige møder i den lille sal, der var dilletantforestillinger et par gange om året, der var foreningsballer 2-3 gange om måneden og rigtig mange private fester, begravelser, bryllup, sølv og guldbryllupper m.m. En ændring fra dengang er, at der ingen spiritusbevilling var i Janderup dengang, hverken brugsen eller forsamlingshuset havde bevilling før midt i tresserne, så man drak vand af kaffekopperne også til festerne, men stemningen var god alligevel og det var sådan, at når præst og degn var med, havde de altid fast plads over for værtsparet ved hovedbordet. Værtsparet i forsamlingshuset var Hanne og Jens Christian Jensen. Jens Christian kørte også lillebil (Taxa). Der var 3 børn, Henning, Anne Grethe og Jens.

De Gamles Hjem

De gamles Hjem, som senere fik navnet Vidagerhus, blev utrolig godt udnyttet, idet der var 14 beboere, som hver havde et værelse, derudover havde bestyrerinden en lejlighed og der boede en tjenestepige og hjemmesygeplejersken frk. Frandsen boede der, desuden var der et lokale til bibliotek, som man også brugte til sognerådsmøder. Der var garage til sygeplejerskens bil og deri et lille hønsehus og desuden en ret stor køkkenhave, som blev passet af beboerne og medvirkede til lave omkostninger i huset Nord for huset var fodboldbanen og vest for var der to håndboldbaner og en kurveboldbane, som blev benyttet mest af sognets koner.

Forsamlingshuset

Derefter den ny skole, som blev færdig i 1943. Det vil sige gymnastiksal, skolestue og bibliotek, ovenpå var der skolekøkken, sløjdtlokale og en pedellejlighed. Det bliver i dag alt sammen brugt af 7-kanten. Desværre overtog tyskerne hele huset, da håndværkerne var færdige, så huset blev først taget i brug efter sommerferien 1945 og det var 3. og 4. årgang, der gik der i klasseværelset.

Biblioteket blev flyttet og ud over skolens brug blev huset flittigt brugt til fritidsaktiviteter, Aftenhøjskole, bestyrelsesmøder, ungdomsaftenskole og selvfølgelig al foreningsgymnastik og badminton.

Huset vest for var elektriker S.P. Sørensen, som jeg husker på cykel læsset til med elektrikerrør, kabler og andet udstyr.

På hjørnet ved Skråvejen havde lærerinde frk. Mogensen sin køkkenhave, hvor hun også avlede naturalier til skolekøkkenet.

Det nuværende Missionshus var jo skole med æ lile skuel, o æ stour skuel. 1. og 2. årgang ved frk. Mogensen, 3.- 7 årgang ved lærer Nielsen, æ Degn. De sidste krigsår var vi 44-45 elever i den store klasse, og selv om vi var mange i klassen, så var der ingen disiplinære problemer og der blev hverken brugt spanskrør eller lussinger.

Skråt over for legepladsen i det lille stråttækte hus ” Lykkevang ” boede Hans S. Hansen, kaldet ” Digter og Landmand ”, han var en meget speciel person, han var meget mistroisk overfor sine omgivelser og derfor var han også et oplagt emne for børnenes drillerier. Han viste sig ved møder i forsamlingshuset og deltog også i mange begravelser, som dengang næsten alle var med efterfølgende spisning.

Skråvejen 7: Her boede ægteparret Nedergård, som var svigerfamilie til lærer Nielsen. Efter dem boede Marie og Søren Peter Sørensen fra Vester Kærup. Efter skråvejen lå den gamle stråttækte ejendom, som jorden var solgt fra. Manden i ejendommen hed Adolf Hansen og levede det meste af sin tid som eneboer, han var nærmest menneskesky og sås aldrig udenfor. Han levede de sidste år på alderdomshjemmet, og ejendommen blev fjernet.

Line Frandsen

Det sidste hus var nr. 64, hvor Line Frandsen boede. Der var 2 lejligheder. Mejerist Frederik Mixen Sørensen og Minna boede også der. Mixen blev senere kærmer i Janderup Billum kommune. De havde datteren Inger. Line var ugift og sognets overkøgekone, hun var meget slagfærdig, havde et godt humør og kom tit med en god historie og havde en vis respekt omkring sig. Line var nær knyttet til sin bror Hans Frandsen og Signe, som boede på den anden side af vejen på Vesterled 101.

Vest for nr. 103 var den sidste ejendom, hvor Hans Peder Holm boede og senere Svend Holm og Karen. Børnene var Anne og Poul.

Nr. 59; Mod øst var det Maren og Peder Haar, senere Jenny og Ejner Mogensen. Der var tre børn, Søren Peder, Signe og Mogens. Alle tre ejendomme havde kun ganske lidt jord ved gården, men ud over engarealer havde de al jorden nord for landevejen. Ejnar Mogensen havde jorden fra Hebovej og op til krocketbanen.

Næst efter Ejnar Mogensen går grusvejen mod syd over jernbanen, og der på højre side lå Poul Steins ejendom, som var den før omtalte ejendom, som blev købt af H.K.Petersen, den blev brækket ned og byggepligten flyttet til Orten skel, som et statshusmandsbrug. Poul Stein flyttede i huset nr. 69 på modsat side af vejen, der var datteren Gerda.

Poul Stein var desetør fra 1. verdenskrig. Han var fyrbøder på mejeriet, som i mange år var et krævende job, da der blev fyret med kvas og også med halm, men på grund af brandfaren, som var overhængende på et tidspunkt, blev halmen opgivet, Der blev i mange år kogt rigtig mange kartofler, som blev brugt til foder. Der var ved siden af fyret et badeværelse, hvor man for 25 eller 50 øre kunne købe et varmt bad. Det var særlig sognets unge karle, som kom søndag formiddag for at få et bad.

Niels A. Nielsens gård

Nr 77 var gården, som Niels A. Nielsen havde. Der var vindmølle på laden og han havde bl.a. jorden, hvor Bymarken er i dag. Gården blev forpaget af Jens Faurby Bennetsen, som senere købte gården og der blev bygget aftægtshus til Niels A.Nielsen og broderen Anton i nr. 73. Anton, som var lettere åndssvag, havde jobbet med at trække køerne op på Bymarken hver dag og en aften han trak køerne hjem, tog toget de tre sidste køer. Nuværende ejer af gården er Søren Kølbæk.

Syd for gården var et lile anlæg: Uddrag af sognebog II s.274: ”1939 købte naturlæge Ejnar Nielsen, Varde ½ tdr. I. syd for gåden, hvor der fandtes en kilde, kaldet Davids kilde, fordi det lå på Davids Andersens mark 19a . Jorden blev tilplantet med træer og buske og et par bænke blev sat op ved kilden, denne ledtes gennem et rør, så vandet kunne opsamles. Dette vand blev af naturlægen tillagt helbredende virkning. Ved indvielsen i 1939 var anlæget indhegnet med tov. Indenfor stod de troende og udenfor tvivlerne og de nysgerrige, hvoraf der var flest.- Anlægget blev flittigt brugt i nogle år af sværmeriske unge i aftentimerne.

Nu er både kilden og anlæget borte.” Stenen findes stadig og drikkekruset , som hang i en kæde findes på lokalhistorisk arkiv.

Kilden 1939

Nr. 55: Næst efter Ejnar Mogensen, var der huset med hjørne indgang , der har været købmandsbutik og J.A.K. bank, men som jeg husker det, var det bolig for to familier nemlig cementstøber Severin Sørensen og pensioneret gdr. og sognerådsformand Marius Christensen. Ingrid og Severin havde børnene Emmy, Carl J, Aksel, Ejner og Anna.

Nr. 53 var aftægts hus for Maren Haar med en lejebolig ovenpå.

Nr. 49: Der var var cykelværksted i kælder etagen, hvor Cykel-Ras boede, han lavede alle sognets cykler, holdt alle skolebørnenes cykler i orden til næsten ingen penge. Han levede meget spartansk, sov på et primitivt leje i selve værkstedet, hvor han også lavede maden på en primus.

I lejligheden oven over boede tømrer Rosenvinge, han arbejdede ved Sejr Hansen og var en meget dygtig håndværker, men derud over syslede han med at lave en sømpistol, som han fik patent på.

Bag ved huset var der cementstøberi, hvor Severin Sørensen lavede brøndrør, kloakrør m.m.

Da hele grunden var tømt for sand, blev sandet så hentet i Oxbøl. Støberiet blev senere flyttet til Oxbøl og blev til Oxbøl Beton. Severin havde et blikskur til garage ind mod præstegaarden og i den bageste ende boede i en lang periode Mads Vesterby. Mads gik bag fra en gaard i Vester Janderup i 1940, men opnåede dog i hans alderdom at udføre en god gerning, idet han gik rundt på alle gårde og fik tilsagn om at få deres moselodder, d.v.s. små bitte stykker fra hver ejendom, som lå ude i Bredmose og Nybro. Det fik han alt samlet og solgt til Jørgen Jensen.

Vesterled 45: Til Præstegaarden var der dengang ca. 2 tdr land, d.v.s. Degnevungen og den lille plantage syd for Præstegaarden. Præsten Alfred Pedersen brugte selv jorden og havde 2 køer, som havde en træbarak til vinterophold og der var nok god brug for naturalier i den store husholdning, som nok den gang talte 10-11 personer. Det var Præsten selv, der malkede og når der var fest i forsamlingshuset, forsvandt han ved malketid og så kunne vi fra salen se ham ovre på marken på malkestolen, eller hvis vi ankom lidt tidlig til konfirmandtundervisningen kom præsten over gården i malketøj med malkespanden .

De gamle bygninger blev nedrevet i 1966 og der blev bygget ny præstegård.

Vesterled 35: Var også dengang beboet af 2 familier. I den vestlige ende boede malermester Johannes Møller og Rigmor, Johannes var en meget dygtig og respekteret maler og Rigmor var også dygtig på mange felter, men også én af byens skrappe koner, men med en sund indstilling til livet. Børn: Tove, Helen, Lilli og Per. I den østlige ende har været forskellige beboere, men i 40erne var det Agnes og Mathias Mathiasen, murermester. Agnes havde frisørsalon. Der var datteren Misse.

Nr. 33: Det var skomager Hovedskov, som havde værksted og butik, han sleb også vores skøjter om vinteren, hans kone Gudrun var damefrisør.

Ovenpå var der en lejlighed, hvor en fhv. gårdejer Kristian Kristensen og kone boede, desuden boede også Gudruns bror Aksel Sloth, de var begge meget musikalske. Aksel spillede en tid i et lokalt amatørorkester og han var desuden sognets radiotekniker. Gudrun spillede altid til gymnasikken på pige og koneholdet, men fra midt i 50erne også til karle gymnastikken. Hovedskov var ivrig fisker ved åen, men sluttede med at lave landmålerstokke i Nørregade i Varde. Der var to børn, Poul og Bitte.

Nr. 27: Øst for mejeriet boede Dagmar Holm, enke med 5 børn efter Niels Holm, de havde en gård i Nr. Hebo. Hun tog alt forefaldende arbejde, bl.a. var hun også garderobedame i forsamlingshuset.

Under krigen havde hun pensionat for mænd, som arbejdede vesterude for tyskerne. Børnene var Åge, Gerda, Harald, Peter og Morten.

Nr. 25 : Blev bygget af skrædder Johansen i 1954. Blev senere solgt til Mejeriet til brug for mejerist Bent Nielsen og Jytte. Derefter til Niels Beck gdr. fra Stifthøje.

Vesterled mod øst

Vesterled 23: Huset byggede Anna og Sejr Hansen og Anna havde Tatol butik ud mod vejen. Huset blev senere solgt til Ruth og Ricard Brandt, hvor Ruth lavede det til mælkeudsalg og Ricard havde lillebilforretning, et folkevogns rugbrød.

Nr. 21: Her boede 2 familier Thomas Simonsen og Oluf Pedersen, hvis kone sad i rullestol, Oluf gik post og Thomas var fisker ved Åen. Han havde en motorbåd ”Nanna”, som også foruden fiskeriet blev brugt til småture med skolepiger eller ungdommen på aftenudflugt. Thomas var ungkarl og børnenes ven.

Desuden hjalp han ved forskelligt andet rundt omkring i sognet f.eks. kalkning af kirken.

Det næste hus på Vesterled har udkøring til Rønnealle nr 1 , det blev bygget af Marinus Hansen , murermester fra Janderup Mark i 1947.

Rønnealle nr. 3 blev bygget i 1957 af Minna og Mixen Sørensen

” nr. 5 blev bygget af gdr. Søren P. Pedersen, Nr . Hebo.

” nr. 4 boede Anne og Magnus Olesen, fhv. gdr. fra Janderup Mark.

Vesterled: Omkring 1950 byggede Sejr Hansen hus og værksted på Vesterled nr. 19. Boligen var med fuld kælder under, som var indrettet med værelser beregnet til læredrenge og svende. Der boede i en lang periode også 2 mejerister, så der var livlig trafik af unge mennersker i kælderen. Desuden kom der også mange hos Anna og Sejr, hvor man altid var velkommen.

Vesterled nr. 9 blev bygget omkring 1955 af smed og landpost Mads Jensen og Kristjane
De havde datteren Inga.

Nr. 9 Det sidste hus mod øst var dengang Betty og Peder Smidth Jensen. Peder arbejdede på vestbanen, og Betty hjalp meget i forsamlingshuset og andet forefaldende. Det første hus på nordsiden dengang var nr. 2 a , som blev bygget af Edith og Pauli Bannerholdt.

Vesterled 6: Karen og Chr. Baun. Chr. Baun var murermester og de flyttede i 1943 fra Nybrovej 7 til Vesterled 6.

Vesterled 8 blev bygget af pensioneret lærerinde frk. Mogensen.

Vesterled 14 var gartner Mads Frandsen, som havde frilands gartneri og stort drivhus bag ved huset. Han solgte også markfrø og havefrø. Børn: Hans Peder ,Anna og Helga.

Efter gartneren var der huset inden Lønstien, hvor der boede en enke Mette Nielsen fra Kærup.

Lønstien: Der var et hus, hvor landpost Knud Jensen og Marie boede. Børnene var: Knud, Hans Elly, Gurli, Orla og Edith. Huset er i dag Spættevej 10.

Dobbelthuset 22 og 24 . I nr 22 boede pensioneret uddeler fra Nordenskov Karsten Nielsen med sønnen Frede og husholder var Anna Nielsen fra Janderup.

I nr. 24 boede en tid også Libbe og Gustav. I dag bor sønnen Villy der.

Nr. 26 var barbersalon. Det var Ejnar Christensen og en kort tid Kromann fra Fanø, senere Lorentsen, han var aktiv som instruktør og spiller af diletant og var revyforfatter til revyen, som i flere år blev opført 2. påskedag. Huset er nedrevet og grunden er i dag bebygget med tre huse: 26 a - b - c.

Nr 28 var vognmand Karl Jakobsen og hans kone Stinne. Karl kørte kreaturer og svin, og det kunne tydelig lugtes i huset og garagen. Der var jo ikke så gode vaske forhold dengang. Huset blev udvidet i 1958 til datteren Karen og Henry Lauridsen, som senere drev vognmandsforretningen. Børn: Tove, Sonja og Ulla.
Huset var hvor Andelskassen er i dag.

Nybrovej: På øst siden var der kun 5 huse.

Det første lå lige efter brugsen og der har boet mange forskellige gennem årene. I dag er huset nedrevet, og der er parkeringsplads.

Det næste var nr 10, hvor pensioneret gdr. fra Vester Janderup Bonde Bondesen boede, der var ca 2 tdr land jord, hvor han dyrkede masser af grøntsager ved hjælp af hans husholderske og niece Mette Bondesen.

Nr. 14: Som jeg husker det var det Mette og Holger Pedersen, derefter var det Alfred Johansen, de havde begge hønefarm, og derfor også en del jord bag ved huset, som strakte sig op til Fasanvej. Holger Pedersen kørte også lillebil en overgang.

Nr. 18 Byggede murermester Mathiasen 1947.

Nr. 20 byggede f.hnv. uddelerpar Sine og K. Jensen i 1948.

Nybrovej vestside nr. 5 blev bygget som et hus med købmandsbutik af købmand Møller i 1934. Der var 2 drenge Svend og Jens. Butikken blev vistnok i 1946 solgt til købmand Poulsen og senere solgt til installatør W. Carl Otto, hvor de så også havde el butik i mange år.

Nr. 7 blev bygget af murermester Chr. Baun. Huset var med fuld kælder under og der var i mange år sløjdundervisning i vintertiden og i en periode var Andelskassen også der i stuen ud mod vejen. Huset blev senere solgt til pensioneret lærer Peter Vejrup. Han var forfatter og skrev en del digte, de havde tre sønner Henning, Tage og Gerner, som var med til at hæve standarden på fodboldholdet i mange år, desuden 2 piger Ina og Jonna. Ina var dygtig gymnastik og folkedanseleder.

Nr. 9. blev bygget af malermester Peter Østergaard og Ketty. De havde 3 børn Sonja, Hans og Else. Peter var også kunstmaler og han har malet utrolig mange lokale portrætter og landskaber, som nu findes rundt om i hjemmene.

Den sidste beboelse på Nybrovej var nr. 21, som dengang var en gaard, hvor sognefoged Andreas Østergaard boede. De tilliggende jorde var jo Mågevej, Tinksmedevej, Ternevej og et stykke ved krocketbanen. I nov. 1948 blev gaarden overdraget til Anna og Børge Østergaard. Børn: Folmer og Helle. Der blev bygget aftægtsbolig til Kirstine og Andreas Østergaard på Nybrovej 19.

Bagved stalden ca. på Skråvejen 20, blev der i 1949 bygget et andelsfrysehus med 24 boxe.

Disse andelsfrysehuse blev der lavet flere af rundt i sognet og de blev priset i høje toner af husmødrene .

Andelsfrysehuset

Når én fra husstanden skulle hjem fra møde, gymnastik eller andet, skulle man ind i boxen efter noget til næste dag. Men f.eks. når der skulle laves is, skulle sidste etape foregå deroppe, så det kunne sættes direkte i boxen.

Åkirkevej

På østsiden mejeribestyrerboligen, hvor Stinne og Åge Mouridsen boede. Her var også i mange år kontor for Andelskassen. Børn: Erik, Grethe og Poul.

Nr5 Her boede fru Jepsen og senere fhv. forpagter i præstegården Inger og Chr. Holm.

Nr.7 Her boede cementstøber Buch, han lavede også smørdritler til mejeriet og fru Buch syede for folk.

Nr. 9 var Mary og Jens Baun, han ernærede sig i mange år udelukkende ved fiskeri i åen og fjorden, var i flere år den højeste skatteyder i Janderup. De solgte fisk fra garagen. Havde et stort areal til huset, som blev brugt til have og fisketøj, og en del hønsehold.

Nr 13 : Pensioneret gdr. fra Sdr Hebo, Jens Baun Jensen.

Nr. 15 : Pensioneret gdr. Mads Just, senere dyrlæge Olsen

Nr:17 : Anne Henningsen, senere Kirstine og Mads Kristian Christensen fra Autrup, Faborg.

Nr: 19 : Pensioneret gdr. fra Kærup Jens H. Lauridsen og Kirstine.
Derefter gården , hvor Agnethe og Hans Chr. Clausen boede fra 1938. Børn Jytte og Erling.

Thue Nielsens gård

”Kirkegården” som er navnet på gården før kirken ejes af Jakob Nielsen og senere af sønnen Thue Nielsen og Ellen. Jakob Nielsen var aktiv i Andelskassen i mange år.

Vestsiden: Nr.4. Her boede karetmager Buch, blev 1943 solgt til cykelhandler Niels Olsen, blev siden købt af Gunner Pedersen og indrettet til smedeværksted og Gunner og Inga boede i lejligheden.

I dag er forretningen på Tinksmødevej ved sønnen Preben Pedersen .

Nr 8. Her boede murermester H. A. Iversen og Johanne, de havde 5 børn Hans Karl, Riber, Nanny, Gunnar og Svend. H. A. Iversen var en meget dygtig murer, men var lidt berygtet for sit iltre væsen. Ved siden af huset var et snedkerværksted, nuværende nr. 6, hvor han bl.a. lavede ligkister.

Nr.10. boede pensioneret gdr. fra Hyllerslev Iver Nielsen.

Nr. 12. Karen og Jens Nielsen. Han var maskinsmed og lavede landbrugsmaskiner, VVS og alt finere smedearbejde. Under krigen måtte han også undvære bilen og han sås på cyklen med det tunge værktøj, fittings og rørstumper. Karen passede i mange år biblioteket. Jens Nielsen døde i 1953 og forretningen blev overtaget af sønnen Henning Nielsen.

Åen og Kirken

Nr.14. Her boede Birgitte og Niels (Spillemand) tidligere gdr. i Bandsbjerg.

Nr. 16: Gården havde Chr. Berg Nielsen og Klaudine og datteren Rita. Gift 2. gang med Clara Riber. Børn Bodil, Claus, Vera og Ulla. Gårdens jorder lå alt sammen nord og øst for byen. Det store stykke nord for sportspladsen , alt jord fra Fasanvej, Spurvevej, Solsortvej og Snejpevej, desuden et stykke fra Rønnealle mod øst, hvor Engtoften er. Det medførte jo, at der var meget landbrugstrafik igennem byen. Køerne blev trukket igennem byen hver dag og hestekøretøjer med avl, ajle og mæg kom mange gange om dagen.

Nr. 18: Her boede Bertram Madsen og senere Sofie Jespersen. Ejendommen havde også lidt jord ind ved Spættevej og Spurvevej og brugte Lønstien som markindkørsel.

Nr. 30 Det stråttækte hus. Her boede Hans Jensen, han var ungarl og lavede forskelligt rundt på gårdene, var skaffer og serverede ved gilder i forsamlingshuset og var husflidslærer i kælderen hos Chr. Baun. Han havde været vinterlærer i hans yngre dage, desuden var han kendt for at holde nogle lystige ålegilder, hvortil også folk fra Varde deltog.

Nr. 36 var Cecilia og Svend Hansen gdr. og handelsmand. Børn: Kirsten og Birgit.

Det næste hus var skomagerhuset, hvor H. K.Petersens forældre boede, tillige med sønnen Christian, som var ånssvag, i bybilledet kaldet ”Tonte Chr”. Huset blev senere købt til nedrivning af Svend Hansen, men blev forinden brugt til svinehus i nogle år.

Nr. 40 ”Staunsbo”. Her boede Hans Nielsen eller Hans Slagter. Han drev ejendommen og tog ud som hjemmeslagter. Han bjergede høet på græsrabatterne i Janderup enge. Han efterfulgtes i 1954 af Birgitte og Henning Østergaard. Henning var i mange år postbud i Janderup og er en meget dygtig husflidsmand.

Kristen Riber

Det sidste hus på Åkirkevej ” Skipperhuset” eller gl. Kro beboes af Kristen Riber, som var kendt viden om for sit særpræget væsen og levemåde.

Møllestien: Der var 2 huse.

Og møllerboligen, hvor mølleren Johannes Christensen boede . Møllen var dengang stadig i gang og han handlede lidt med foderstoffer også,og de havde lidt dyrehold. Da møllerearbejdet svandt ind efterhånden, begyndte mølleren at gå post i Janderup by . Børnene var Gunnar, Henny og Anny.

Nr 7 var dengang en ejendom med stald, Her boede barber Mortensen, som dog mest ernærede sig ved fiskeri i åen. Et særligt kendetegn ude engen var der, hvor Mortensens fisketøj stod. Senere boede Mary og Theodor Jensen i huset, men da stalden brændte blev der lavet bolig for 2 familier.

Møllen

Baunsalle 3: Her boede Kirstine og Thomas Thomsen fra Mejls, senere fhv. graver Hans Siig og Sine.

Baunsalle 5 : Her boede bl.a. Stinne og Sigfred Nielsen. Stinne maskede strømper op for folk under krigen og Sigfred havde savskæreri, tog også rundt med sav og motor for at save brænde for folk, desuden var han byens stærke mand . Han gravede brønde, lavede små støbearbejder, vandboringer, rensede kloakker og gik aldrig af vejen for hårdt arbejde, kunne også hjælpe at fange vilde kreaturer.

Baunsalle 8 : Her boede familien Plauborg. Senere Elna og Åge Pallesen.

Banevangen: Her var der kun stationsbygningen. Først var der haven, så stationsbygningen og derefter pakhuset. Stationsforstanderen var Mie Jakobsen,og hendes mand Christian, som arbejdede på Vestbanen. Mie var en bestemt dame, men alt var i pinlig orden både ude og inde.

Både Baunsalle og Banevangen blev brugt som markvej til Christian Bergs jorder, som lå øst for Rønnealle og øst for stationen.

Præstevangen:Der var eet hus, hvor der boede én der hed Hans William og senere Anna og Peder Pedersen og fra Søvigmark.

Syd for banen ved skiftesporet var der stadig de gamle folde, som blev brugt til levering af grise og kreaturer inden lastbilerne overtog transporten til slagteriet. Men der kom stadig banevogne med kalk og mergel, og der blev sendt sukkerroer, græsfrø og halm med banen. Der blev fra krigens slutning og til omkring 1960 pløjet meget i engene og der blev dyrket korn og græsfrø.

Hvornår man ophørte med at sende smørdritlerne fra mejeriet med banen ved jeg ikke, men formentlig lige efter krigen.

Det var så en beskrivelse af Janderup, som den så ud indtil sidst i 50erne og hvis man ser på byen i dag, er der nok ikke et hus fra dengang, som ikke er renoveret ombygget eller tilbygget og der er bygget ca. 140 huse siden, så byen er forandret meget siden da. Det vil jeg overlade til andre at beskrive, og med hensyn til den ældre og udførlige historie for alle matrikel nr. og egnshistorien om Janderup by og omegn henvises til sognebøgerne bind I., II. og III. Billederne er hovedsagelig taget fra disse bøger.

Niels Peder Nørregaard
September 2008